ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1988

Vyhlásené: 12.05.1988 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

69

VYHLÁŠKA
Slovenského banského úradu
z 25. apríla 1988
o banskej záchrannej službe

Slovenský banský úrad podľa § 7 ods. 5 zákona Slovenskej národnej rady č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe ustanovuje:

PRVÁ ČASŤ
ÚVODNÉ USTANOVENIA

§ 1
Úlohy banskej záchrannej služby

(1) Úlohou banskej záchrannej služby je vykonávať záchranné práce, rýchle a účinné zásahy na

a) záchranu ľudských životov a majetku pri závažných prevádzkových nehodách vrátane poskytovania prvej pomoci v podzemí,

b) zdolávanie závažných prevádzkových nehôd, najmä výbuchov plynov a uhoľného prachu, banských požiarov, prietrží hornín a plynov, erupcie ropy a zemného plynu, prievalov vôd, plynov, bahnín a tekutých pieskov, závalov banských diel a porúch vo vetraní (ďalej len „havárie“),

c) odstraňovanie následkov havárií.

(2) Banská záchranná služba ďalej

a) vykonáva aj iné práce v nedýchateľnom alebo zdraviu škodlivom prostredí,

b) spolupracuje pri havarijnej prevencii a zaisťovaní bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky najmä tým, že vykonáva prehliadky pracovísk, kontroly prostriedkov na zdolávanie havárií, školenie a výcvik pracovníkov.

§ 2
Výklad pojmov

Na účely tejto vyhlášky sa považuje za

a) baňu prevádzkový celok, ktorý tvorí z hľadiska vetrania samostatnú technickú jednotku bez ohľadu na to, ako sa po stránke organizačnej nazýva; pojem baňa je rovnocenný pojmu podzemie pre organizácie vykonávajúce podzemné práce banským spôsobom.[1]) V prípade pochybnosti rozhodne Slovenský banský úrad,

b) základňu priestor určený na nástup banských záchranárov do zásahu, ktorý zároveň slúži na prechodné uskladnenie dýchacích prístrojov a ostatného vybavenia banských záchranárov pre

zásah; je upravený na odpočinok banských záchranárov medzi jednotlivými zásahmi a má spojenie s vedúcim likvidácie havárie alebo dispečerom.

DRUHÁ ČASŤ
ORGANIZÁCIA BANSKEJ ZÁCHRANNEJ SLUŽBY

§ 3
Banské záchranné stanice

(1) Úlohy banskej záchrannej služby zabezpečujú:

a) hlavné banské záchranné stanice,

b) obvodné banské záchranné stanice,

c) závodné banské záchranné stanice,

d) banský záchranný zbor štátnej banskej správy.

(2) Hlavnú a obvodnú banskú záchrannú stanicu zriaďuje organizácia so súhlasom, prípadne na základe nariadenia Slovenského banského úradu, ktorý určí ich sídla a vymedzí ich pôsobnosť.[2])

(3) Závodné banské záchranné stanice musia zriadiť organizácie

a) na hlbinných baniach počas ich výstavby, ťažby, zabezpečovania a likvidácie,

b) na uhoľných lomoch, na ktorých pri otvárke, príprave a dobývaní môžu byť zasiahnuté staré banské diela alebo sa budú zriaďovať alebo používať podzemné banské diela,

c) ktoré vykonávajú vrtné a geofyzikálne práce z povrchu s predpokladaným výskytom horľavých alebo zdraviu škodlivých plynov, ropy alebo vody pod tlakom, ťažbu, úpravu alebo podzemné uskladňovanie kvapalných nerastov a plynov v prírodných horninových štruktúrach,

d) ktoré vykonávajú podzemné práce banským spôsobom,[1]) pri ktorých možno predpokladať vznik havárií vyžadujúcich zásah banských záchranných zborov.

(4) Organizácia so súhlasom hlavnej banskej záchrannej stanice môže zabezpečiť banskú záchrannú službu aj inou banskou záchrannou stanicou zriadenou aj pri inej organizácii alebo zriadiť závodnú banskú záchrannú stanicu spoločnú pre dve alebo viac baní.

§ 4
Hlavná banská záchranná stanica

(1) Hlavná banská záchranná stanica okrem úloh uvedených v § 1

a) riadi a kontroluje po odbornej stránke činnosť obvodných banských záchranných staníc, a ak tieto nie sú zriadené, riadi a kontroluje po odbornej stránke činnosť závodných banských záchranných staníc,

b) školí a cvičí banských záchranárov a ostatných pracovníkov banských záchranných staníc,

c) zúčastňuje sa na ročných kontrolách havarijných plánov a kontroluje havarijné plány,

d) kontroluje zariadenia havarijnej prevencie,

e) opravuje, kontroluje a skúša vo vlastných dielňach a skúšobniach dýchacie a oživovacie prístroje, záchranársku techniku a vydáva osvedčenia o skúškach,

f) vykonáva dozor nad kontrolou a skúšaním detektorov. indikátorov, analyzátorov plynov a nad školením pracovníkov, ktorí s týmito prístrojmi pracujú,

g) vypracúva plán vzájomnej pomoci banských záchranných staníc,

h) sleduje, prípadne vykonáva výskum v odbore banského záchranárstva a spolupracuje s príslušnými výskumnými a inými pracoviskami,

i) zabezpečuje lekársku službu prvej pomoci v podzemí na baniach v sídle hlavnej banskej záchrannej stanice,

j) vykonáva ďalšie činnosti určené služobným poriadkom banskej záchrannej stanice (§ 19).

(2) Vedúci hlavnej banskej záchrannej stanice podáva raz za rok Slovenskému banskému úradu a obvodnému banskému úradu príslušnému podľa sídla hlavnej banskej záchrannej stanice správu o jej činnosti.

§ 5
Obvodná banská záchranná stanica

(1) Obvodná banská záchranná stanica okrem úloh uvedených v § 1

a) riadi a kontroluje po odbornej stránke činnosť závodných banských záchranných staníc,

b) školí a cvičí banských záchranárov a ostatných pracovníkov banských záchranných staníc,

c) zúčastňuje sa na ročných kontrolách havarijných plánov a kontroluje havarijné plány,

d) kontroluje zariadenia havarijnej prevencie,

e) opravuje, kontroluje a skúša vo vlastných dielňach dýchacie a oživovacie prístroje a záchranársku techniku,

f) vykonáva ďalšie činnosti, ktorými ju poverí hlavná banská záchranná stanica.

(2) Vedúci obvodnej banskej záchrannej stanice podáva raz za rok nariadenej hlavnej banskej záchrannej stanici a obvodnému banskému úradu správu o jej činnosti.

§ 6
Závodná banská záchranná stanica

(1) Závodná banská záchranná stanica okrem úloh uvedených v § 1

a) školí a cvičí banských záchranárov,

b) zúčastňuje sa na ročných kontrolách havarijných plánov,

c) kontroluje zariadenia havarijnej prevencie,

d) opravuje, kontroluje a skúša dýchacie a oživovacie prístroje a záchranársku techniku,

e) vykonáva ďalšie činnosti, ktorými ju poverí hlavná alebo obvodná banská záchranná stanica.

(2) Vedúci závodnej banskej záchrannej stanice podáva raz za rok nadriadenej banskej záchrannej stanici správu o jej činnosti.

TRETIA ČASŤ
VYBAVENIE A UMIESTNENIE BANSKÝCH ZÁCHRANNÝCH STANÍC

§ 7
Zodpovednosť za vybavenie banských záchranných staníc

Za personálne, materiálne a technické vybavenie banskej záchrannej stanice zodpovedá organizácia, ktorá banskú záchrannú stanicu zriadila.

§ 8
Vybavenie hlavnej a obvodnej banskej záchrannej stanice

(1) Hlavné a obvodné banské záchranné stanice sa musia vybaviť dýchacími a oživovacími prístrojmi, zásobami náhradného záchranárskeho a havarijného materiálu, záchranárskou technikou a dopravnými prostriedkami v súlade so služobným poriadkom banskej záchrannej stanice (§ 19).

(2) Hlavná a obvodná banská záchranná stanica musí mať dymnicu, ktorej priestory sú prispôsobené podmienkam, ktorým sú banskí záchranári vystavení pri zásahu vrátane možnosti zadymenia nejedovatými plynmi, zvýšenia teploty a relatívnej vlhkosti ovzdušia. Dymnica sa musí dať rýchlo vyvetrať a vo všetkých jej priestoroch sa musí zabezpečiť prístup na poskytnutie rýchlej pomoci v prípade nehody banského záchranára. V dymnici sa musia vhodne rozmiestniť a výrazne označiť zariadenia na privolanie rýchlej pomoci.

(3) Na hlavnej banskej záchrannej stanici a obvodnej banskej záchrannej stanici, ktoré sú zriadené pre organizácie uvedené v § 3 ods. 3 písm. c), musí byť zriadené cvičné pracovisko, na ktorom sa môžu precvičovať spôsoby likvidácie jednotlivých druhov otvorených erupcií z vrtov alebo sond vrátane hasenia požiaru eruptujúceho média (plynu, ropy). Cvičné pracovisko musí mať zariadenie na pridávanie vody pod tlakom do eruptujúceho média, ako aj zariadenie na rýchle uzavretie prívodu vody alebo plynu do cvičného vrtu alebo sondy. Prevádzkový poriadok cvičného pracoviska vydáva vedúci banskej záchrannej stanice, na ktorej je cvičné pracovisko zriadené.

§ 9
Vybavenie závodnej banskej záchrannej stanice

(1) Závodná banská záchranná stanica sa musí vybaviť najmenej 12 dýchacími a 2 oživovacími prístrojmi pripravenými na zásah. Pre každý kyslíkový dýchací prístroj musia byť pripravené najmenej 3 náhradné pohlcovače a 3 náhradné naplnené fľaše. Pre každý oživovací prístroj a pre každý vzduchový dýchací prístroj musia byť pripravené 3 náhradné naplnené fľaše. Pre bane s väčšou početnosťou zásahov sa musí počet dýchacích a oživovacích prístrojov primerane zvýšiť podľa rozhodnutia vedúceho organizácie vydaného po dohode s príslušnou hlavnou banskou záchrannou stanicou. Pre neuhoľné bane, pre bane vo výstavbe, zabezpečovaní alebo likvidácii a pre organizácie uvedené v § 3 ods. 3 písm. c) sa môže počet dýchacích a oživovacích prístrojov podľa rozhodnutia vedúceho organizácie vydaného po dohode s príslušnou hlavnou banskou záchrannou stanicou znížiť na 6 dýchacích prístrojov a 1 oživovací prístroj.

(2) Závodná banská záchranná stanica sa musí ďalej vybaviť ostatnou záchranárskou technikou a nevyhnutnou zdravotníckou technikou a materiálom; množstvo a druh určí služobný poriadok banskej záchrannej stanice.

(3) Počet svietidiel pripravených na okamžité použitie musí zodpovedať najmenej predpísanému počtu dýchacích prístrojov. Tieto svietidlá musia byť osobitne označené a oddelene uložené na určenom mieste.

§ 10
Dýchacie a oživovacie prístroje

(1) Na účely banskej záchrannej služby sa môžu používať len typy dýchacích a oživovacích prístrojov schválené Slovenským banským úradom.[3])

(2) Dýchacie a oživovacie prístroje a ich príslušenstvo sa musia udržiavať v pohotovostnom stave. Prístroje nepoužiteľné na zásah sa musia osobitne označiť a oddelene uložiť.

(3) Dýchacie prístroje môžu používať len banskí záchranári. Iné osoby môžu dýchacie prístroje používať len za podmienok určených Slovenským banským úradom.

(4) Dýchacie a oživovacie prístroje skúša mechanik banskej záchrannej stanice v pravidelných mesačných intervaloch a okrem toho ihneď po každom použití a v prípade, ak nastala pochybnosť o ich bezchybnom stave a funkcii.

(5) Príslušenstvo dýchacích a oživovacích prístrojov, najmä masky, ústenky, fľaše a pohlcovače kontroluje mechanik banskej záchrannej stanice pravidelne, najmenej každých 6 mesiacov.

(6) Fľaše do dýchacích a oživovacích prístrojov sa musia skúšať podľa predpisov o kovových tlakových nádobách na dopravu plynov.[4]) Záznam o týchto skúškach sa musí uložiť na banskej záchrannej stanici. Fľaše do dýchacích a oživovacích prístrojov sa musia farebne označiť podľa príslušnej normy,[5]) očíslovať a označiť názvom organizácie. Na plnenie fliaš pre kyslíkové dýchacie prístroje sa musí použiť medicinálny kyslík a pre vzduchové dýchacie prístroje hygienicky nezávadný vzduch, prípadne iné schválené fyziologické dýchacie zmesi.

(7) Dýchacie a oživovacie prístroje, ich príslušenstvo, kontrolné a skúšobné prístroje musí preskúšať pravidelne, najmenej každých 6 mesiacov

a) na závodnej banskej záchrannej stanici mechanik obvodnej alebo mechanik hlavne banskej záchrannej stanice,

b) na obvodnej banskej záchrannej stanici mechanik hlavnej banskej záchrannej stanice,

c) na hlavnej banskej záchrannej stanici hlavný mechanik.

(8) Kontroly, skúšky a záznamy o nich sa vykonávajú podľa pokynov hlavnej banskej záchrannej stanice. Vedúci banských záchranných staníc sú povinní odovzdať pracovníkom vykonávajúcim kontroly a skúšky dýchacích a oživovacích prístrojov a ich príslušenstva výtlačok príslušných pokynov.

(9) Výsledky skúšok a kontrol sa musia zaznamenávať (§ 23).

§ 11
Umiestnenie banských záchranných staníc

(1) Banská záchranná stanica sa musí umiestniť v miestnostiach zodpovedajúcich potrebám banskej záchrannej služby, umožňujúcich najmä úschovu, výdaj a príjem, údržbu a skúšanie dýchacích a oživovacích prístrojov a ostatnej záchranárskej techniky, výkon pohotovosti, školenie a odpočinok banských záchranárov po zásahu.

(2) Pred schválením projektov novozriaďovaných alebo rekonštruovaných hlavných banských záchranných staníc je potrebné vyjadrenie Slovenského banského úradu. Pred schválením projektov novozriaďovaných alebo rekonštruovaných obvodných a závodných banských záchranných staníc je potrebné vyjadrenie hlavnej banskej záchrannej stanice.

(3) Miestnosti a zariadenia banských záchranných staníc sa môžu používať iba na účely banskej záchrannej služby.

ŠTVRTÁ ČASŤ
BANSKÍ ZÁCHRANÁRI

§ 12
Banský záchranár

(1) Banským záchranárom sa môže stať pracovník, ktorý

a) je vo veku od 21 do 35 rokov,

b) je zdravotne spôsobilý pre práce v banskom záchrannom zbore,

c) má najmenej dvojročnú odbornú prax v odbore, v ktorom bude pracovať v banskom záchrannom zbore,

d) absolvoval desaťdňové základné teoretické školenie a praktický výcvik na hlavnej banskej záchrannej stanici,

e) úspešne vykonal kvalifikačnú skúšku pred komisiou vymenovanou vedúcim hlavnej banskej záchrannej stanice,

f) zložil sľub banského záchranára.

(2) Zdravotná spôsobilosť musí byť potvrdená lekárskou prehliadkou.

(3) Banský záchranár sa musí podrobiť lekárskej prehliadke aspoň raz za rok a vždy po vážnej chorobe alebo úraze. Lekárska prehliadka sa musí vykonať v rozsahu podľa osobitných predpisov.[6])

(4) Banský záchranár musí najmenej raz za štvrťrok absolvovať opakovacie teoretické školenie a praktické cvičenie v rozsahu jednej smeny v používaní dýchacieho a oživovacieho prístroja; z toho dve praktické cvičenia za rok v používaní dýchacích prístrojov sa musia robiť v dymnici a dve v bani. Zásah v dýchacom prístroji v bani môže nahradiť cvičenie v bani. Cvičenie v bani sa nesmie robiť v nedýchateľnom prostredí.

(5) Banský záchranár organizácie uvedenej v § 3 ods. 3 písm. c) vykonáva praktické cvičenia v používaní dýchacieho prístroja tak, že jedno cvičenie za rok vykonáva v dymnici a tri cvičenia za rok na cvičnom pracovisku alebo na hlbinnom vrte. Zásah v dýchacom prístroji nahradzuje praktické cvičenie na cvičnom pracovisku alebo na hlbinnom vrte.

(6) Banský záchranár môže pôsobiť v banskom záchrannom zbore do dovŕšenia 45 roku svojho veku. Nad túto vekovú hranicu povoľuje výnimku vedúci hlavnej alebo obvodnej banskej záchrannej stanice na základe lekárskeho posudku s ohľadom na vykonávanú funkciu. U vedúceho hlavnej banskej záchrannej stanice a jeho zástupcu povoľuje túto výnimku na základe lekárskeho posudku Slovenský banský úrad.

(7) Prax podľa ods. 1 písm. c), desaťdňové základné teoretické školenie a praktický výcvik na hlavnej banskej záchrannej stanici podľa odseku 1 písm. d) sa nepožaduje u absolventov vysokej školy banského smeru a absolventov priemyselných škôl baníckych, ktorí absolvovali základný záchranársky výcvik v rámci výuky.

(8) Ak pracovník splní požiadavky uvedené v odseku 1 písm. a) až e), skladá v prítomnosti zástupcu štátnej banskej správy slávnostný sľub banského záchranára vedúcemu hlavnej banskej záchrannej stanice.

(9) Členovia banského záchranného zboru štátnej banskej správy skladajú sľub banského záchranára predsedovi Slovenského banského úradu.

PIATA ČASŤ
BANSKÉ ZÁCHRANNÉ ZBORY

§ 13
Členovia banského záchranného zboru

Členmi banského záchranného zboru sú banskí záchranári a ďalší vybraní pracovníci banskej záchrannej stanice.

§ 14
Banský záchranný zbor hlavnej banskej záchrannej stanice

(1) Členmi banského záchranného zboru hlavnej banskej záchrannej stanice sú

a) vedúci hlavnej banskej záchrannej stanice a jeho zástupcovia,

b) hlavný mechanik hlavnej banskej záchrannej stanice a jeho zástupcovia,

c) technici, mechanici, čatári, prípadne vedúci oddielov,

d) lekári s kvalifikáciou banského záchranára a predpísanou lekárskou kvalifikáciou,[7])

e) pracovníci hlavnej banskej záchrannej stanice ostatných profesií plniaci úlohy banskej záchrannej služby.

(2) Počet členov banského záchranného zboru hlavnej banskej záchrannej stanice určuje služobný poriadok banskej záchrannej stanice (§ 19).

(3) Vedúci hlavnej banskej záchrannej stanice poverí zo skúsených banských záchranárov potrebný počet čatárov, prípadne vedúcich oddielov.

(4) Čatárom môže byť len banský záchranár s najmenej trojročnou záchranárskou praxou, ktorý absolvoval najmenej 6 týždňov pohotovostnej služby na obvodnej alebo hlavnej banskej záchrannej stanici.

(5) Vedúcim hlavnej banskej záchrannej stanice môže byť len banský inžinier, ktorý absolvoval na vysokej škole študijný odbor hlbinného dobývania, a na hlavnej banskej záchrannej stanici v organizácii uvedenej v § 3 ods. 3 písm. c) môže byť vedúcim len absolvent vysokej školy so študijným odborom hlbinného vŕtania (ďalej len „banský inžinier“) s najmenej osemročnou odbornou, z toho aspoň štvorročnou záchranárskou praxou, je banským záchranárom a úspešne vykonal skúšku z banského záchranárstva pred komisiou Slovenského banského úradu.

(6) Zástupcom vedúceho hlavnej banskej záchrannej stanice môže byť len banský inžinier s najmenej štvorročnou odbornou, z toho aspoň dvojročnou záchranárskou praxou, ktorý je banským záchranárom a úspešne vykonal skúšku z banského záchranárstva pred komisiou Slovenského banského úradu.

(7) Hlavným mechanikom hlavnej banskej záchrannej stanice môže byť len strojný inžinier s najmenej štvorročnou odbornou, z toho aspoň dvojročnou záchranárskou praxou.

(8) Vedúceho hlavnej banskej záchrannej stanice, jeho zástupcu a hlavného mechanika môže organizácia ustanoviť a výkonu tejto funkcie zbaviť len po predchádzajúcom súhlase Slovenského banského úradu.

§ 15
Banský záchranný zbor obvodnej banskej záchrannej stanice

(1) Členmi banského záchranného zboru obvodnej banskej záchrannej stanice sú

a) vedúci obvodnej banskej záchrannej stanice a jeho zástupca,

b) hlavný mechanik obvodnej banskej záchrannej stanice a jeho zástupca,

c) technici, mechanici a čatári,

d) pracovníci obvodnej banskej záchrannej stanice ostatných profesií plniaci úlohy banskej záchrannej služby.

(2) Počet členov banského záchranného zboru obvodnej banskej záchrannej stanice určuje služobný poriadok banskej záchrannej stanice.

(3) Vedúci obvodnej banskej záchrannej stanice poverí zo skúsených banských záchranárov potrebný počet čatárov spĺňajúcich požiadavky podľa § 14 ods. 4.

(4) Vedúcim obvodnej banskej záchrannej stanice môže byť len banský inžinier s najmenej štvorročnou odbornou, z toho aspoň dvojročnou záchranárskou praxou, ktorý je banským záchranárom a úspešne vykonal skúšku z banského záchranárstva pred komisiou Slovenského banského úradu.

(5) Zástupcom vedúceho obvodnej banskej záchrannej stanice môže byť len banský inžinier s najmenej dvojročnou odbornou, z toho aspoň jednoročnou záchranárskou praxou, ktorý je banským záchranárom a úspešne vykonal skúšku z banského záchranárstva pred komisiou Slovenského banského úradu.

(6) Vedúci obvodnej banskej záchrannej stanice a jeho zástupca musia pred ustanovením do funkcie absolvovať špeciálny výcvik na hlavnej banskej záchrannej stanici v trvaní najmenej 20 dní.

(7) Vedúceho obvodnej banskej záchrannej stanice a jeho zástupcu môže organizácia ustanoviť a výkonu tejto funkcie zbaviť len po predchádzajúcom súhlase Slovenského banského úradu.

§ 16
Banský záchranný zbor závodnej banskej záchrannej stanice

(1) Členmi banského záchranného zboru závodnej banskej záchrannej stanice sú

a) vedúci závodnej banskej záchrannej stanice a jeho zástupca,

b) mechanik závodnej banskej záchrannej stanice a jeho zástupca,

c) čatári,

d) pracovníci závodnej banskej záchrannej stanice ostatných profesií plniaci úlohy banskej záchrannej služby.

(2) Banský záchranný zbor závodnej banskej záchrannej stanice musí mať najmenej 25 členov a musia byť v ňom zastúpení odborníci všetkých základných profesií, ktoré sa môžu pri záchranárskej činnosti vyskytnúť. Pri väčšej početnosti zásahov sa musí počet banských záchranárov primerane zvýšiť podľa rozhodnutia vedúceho organizácie vydaného po dohode s príslušnou hlavnou banskou záchrannou stanicou. Pre neuhoľné bane, pre bane vo výstavbe, zabezpečovaní alebo likvidácii a pre organizácie uvedené v § 3 ods. 3 písm. c) sa môže počet členov závodnej banskej záchrannej stanice primerane znížiť podľa rozhodnutia vedúceho organizácie vydaného po dohode s príslušnou hlavnou banskou záchrannou stanicou. Keď je závodná banská

záchranná stanica spoločná pre dve alebo viac baní, musí byť do jej banského záchranného zboru zaradený potrebný počet banských záchranárov všetkých týchto baní.

(3) Vedúcim závodnej banskej záchrannej stanice a jeho zástupcom môže byť len banský inžinier s najmenej trojročnou odbornou, z toho aspoň jednoročnou záchranárskou praxou, alebo absolvent priemyselnej školy baníckej s najmenej šesťročnou odbornou, z toho aspoň dvojročnou záchranárskou praxou. Na závodnej banskej záchrannej stanici pre pracoviská, kde sa vykonávajú podzemné práce banským spôsobom, môže funkciu vedúceho závodnej banskej záchrannej stanice a jeho zástupcu vykonávať tiež stavebný inžinier alebo absolvent priemyselnej školy stavebnej. Vedúcim závodnej banskej záchrannej stanice a jeho zástupcom môže byť len banský záchranár, ktorý úspešne vykonal skúšku z banského záchranárstva pred komisiou obvodného banského úradu.

(4) Vedúci závodnej banskej záchrannej stanice, jeho zástupca, mechanik závodnej banskej záchrannej stanice a jeho zástupca musia pred ustanovením do funkcie absolvovať špeciálny výcvik na hlavnej banskej záchrannej stanici v trvaní najmenej 15 dní.

(5) Vedúceho závodnej banskej záchrannej stanice a jeho zástupcu môže organizácia ustanoviť a výkonu tejto funkcie zbaviť len po predchádzajúcom súhlase obvodného banského úradu.

(6) Vedúci závodnej banskej záchrannej stanice poverí zo skúsených banských záchranárov potrebný počet čatárov spĺňajúcich požiadavky podľa § 14 ods. 4.

(7) Zoznam členov banského záchranného zboru závodnej banskej záchrannej stanice s uvedením mena, profesie, bydliska, čísla telefónu a funkcie v banskom záchrannom zbore musí byť vyvesený v závodnej banskej záchrannej stanici a u dispečera, prípadne na inom mieste určenom havarijným plánom alebo služobným poriadkom banskej záchrannej stanice. Zmeny sa musia v zozname ihneď vyznačiť. V smenovej evidencii známkovne musí byť každý banský záchranár odlišne evidovaný.

(8) Banskí záchranári musia byť primerane rozdelení do všetkých pracovných smien. Inšpekčná služba a dispečer musia byť informovaní o mieste ich pracoviska.

(9) Vedúci závodnej banskej záchrannej stanice a jeho zástupca musia poznať havarijné plány v obvode pôsobnosti závodnej banskej záchrannej stanice.

§ 17
Banský záchranný zbor štátnej banskej správy

(1) Banský záchranný zbor štátnej banskej správy tvoria vybraní banskí inšpektori určení na výkon hlavného dozoru[8]) v dýchacích prístrojoch.

(2) Slovenský banský úrad ustanoví vo svojom organizačnom poriadku

a) podmienky pre zaradenie, výkon činnosti vrátane školenia a cvičenia členov banského záchranného zboru,

b) počet členov banského záchranného zboru,

c) vedúceho banského záchranného zboru a jeho zástupcu a vymedzí ich práva a povinnosti.

(3) Banské záchranné stanice sú povinné poskytnúť členom banského záchranného zboru štátnej banskej správy potrebné vybavenie na zásah v nedýchateľnom prostredí (dýchacie prístroje, ich príslušenstvo, indikátory a pod.). Hlavné a obvodné banské záchranné stanice sú povinné umožniť členom banského záchranného zboru štátnej banskej správy vykonávať predpísané cvičenia a zabezpečiť potrebné školenia.

§ 18
Práva a povinnosti vedúcich banských záchranných staníc

(1) Vedúci banskej záchrannej stanice

a) organizuje a riadi činnosť banského záchranného zboru,

b) zabezpečuje riadne zloženie banského záchranného zboru podľa profesií, organizuje predpísané cvičenia a školenia jeho členov,

c) zabezpečuje pravidelné a mimoriadne lekárske prehliadky členov banského záchranného zboru vykonávané podľa osobitných predpisov,[6])

d) zabezpečuje nástupy banských záchranárov do pohotovosti,

e) zabezpečuje rýchle zvolanie banského záchranného zboru v prípade potreby a jeho včasnú prípravu na zásah,

f) stará sa o údržbu a vybavenie banskej záchrannej stanice a jej pohotovostný stav,

g) zúčastňuje sa na vypracovaní a kontrolách havarijných plánov,

h) vyhodnocuje priebeh a výsledok zásahu banského záchranného zboru,

i) zabezpečuje vedenie predpísaných písomných záznamov a podáva v určených termínoch správu o činnosti banskej záchrannej stanice,

j) navrhuje udelenie vyznamenaní a odmien banským záchranárom za mimoriadne zásluhy.

(2) V neprítomnosti vedúceho banskej záchrannej stanice plní jeho úlohy a za ich plnenie zodpovedá jeho zástupca.

ŠIESTA ČASŤ
VÝKON BANSKEJ ZÁCHRANNEJ SLUŽBY

§ 19
Služobné poriadky banských záchranných staníc

(1) Organizáciu banskej záchrannej stanice, bližšie vymedzenie jej úloh, povinností a prác jednotlivých pracovníkov, poplachový poriadok a zásahový poriadok a vybavenie banskej záchrannej stanice určuje služobný poriadok.

(2) Poplachový poriadok určuje najmä spôsob vyhlásenia poplachu, miesto nástupu banských záchranárov, spôsob ich dopravy, zabezpečenie ďalších pracovníkov a prostriedkov na zásah, zabezpečenie pomocných prác a služieb.

(3) Zásahový poriadok určuje základné povinnosti banských záchranárov v zásahu, spôsob dorozumievania, organizáciu zásahov a taktické pokyny pre vedenie zásahov. Ďalej určuje obmedzenia a opatrenia na zásahy v mimoriadnych podmienkach, najmä vo vysokých teplotách a vysokých koncentráciách škodlivín; tieto zásahy sa môžu vykonávať len za prítomnosti lekára s kvalifikáciou banského záchranára. Zásady uvedené v zásahovom poriadku sa musia dodržiavať aj pri cvičení.

(4) Služobné poriadky hlavných a obvodných banských záchranných staníc schvaľuje Slovenský banský úrad. Služobné poriadky závodných banských záchranných staníc schvaľuje obvodný banský úrad po predchádzajúcom prerokovaní s hlavnou alebo obvodnou banskou záchrannou stanicou.

§ 20
Pohotovostná služba

(1) Pohotovostnú službu banských záchranárov a počet pracovníkov banskej záchrannej stanice v pohotovosti určuje služobný poriadok.

(2) Na hlavnej banskej záchrannej stanici a obvodnej banskej záchrannej stanici musí byť stála pohotovostná služba banských záchranárov; na závodnej banskej záchrannej stanici, len ak to ustanoví osobitný predpis alebo nariadi obvodný banský úrad.

(3) Organizácia, ktorá má zriadenú závodnú banskú záchrannú stanicu, je povinná vysielať podľa rozvrhu hlavnej alebo obvodnej banskej záchrannej stanice určený počet banských záchranárov do stálej pohotovostnej služby. Do tejto služby musí byť vyslaný každý banský záchranár závodnej banskej záchrannej stanice aspoň raz za dva roky, ak nevykonáva stálu pohotovostnú službu na závodnej banskej záchrannej stanici.

(4) Pohotovostnú službu banských záchranárov na závodnej banskej záchrannej stanici môže nariadiť vedúci organizácie alebo ním poverený pracovník organizácie, prípadne vedúci hlavnej alebo obvodnej banskej záchrannej stanice.

§ 21
Zvolanie banského záchranného zboru

(1) Pri vyhlásení poplachu musí organizácia zabezpečiť rýchle zvolanie banského záchranného zboru za podmienok určených v poplachovom poriadku. Orgány spojov zabezpečia[9]) na požiadanie organizácie a jej náklady vedúcemu banskej záchrannej stanice, jeho zástupcom, hlavnému mechanikovi banskej záchrannej stanice a jeho zástupcovi telefónne spojenie do ich bytov. Telefónne spojenie môže byť nahradené iným telekomunikačným prostriedkom.

(2) Po upovedomení o poplachu sú členovia banského záchranného zboru povinní využiť všetky dostupné prostriedky, aby sa bez meškania dostavili na určené miesto.

(3) Banský záchranár nesmie nastúpiť do zásahu, ak nevykonal predpísanú lekársku prehliadku a ak jeho zdravotný stav nezodpovedá povahe zásahu. Ak banský záchranár nespĺňa tieto podmienky, musí to pri nástupe ohlásiť svojmu nadriadenému.

§ 22
Zásady záchranárskeho zásahu

(1) Záchranársky zásah sa riadi zásahovým poriadkom.

(2) Bezprostredne pred nástupom do zásahu v dýchacom prístroji si musí banský záchranár pod dozorom čatára skontrolovať svoj dýchací prístroj.

(3) Do zásahu v dýchacích prístrojoch nastupujú banskí záchranári v päťčlenných čatách. Vedúci banských záchranných zborov môže výnimočne rozhodnúť o nasadení trojčlenných čiat vrátane čatára v tých prípadoch, keď je pracovisko banských záchranárov ľahko prístupné a čata má so záložnou čatou na základni trvalé spojenie.

(4) Podmienky uvedené v odseku 3 sa nemusia dodržať, ak ide o záchranu ľudských životov a ak hrozí nebezpečenstvo z omeškania.

(5) Pri zásahu čaty v nedýchateľnom prostredí musí byť na určenej základni záložná čata s najmenej rovnakým počtom banských záchranárov, aký má čata v zásahu, a musí byť stále pripravená poskytnúť okamžitú pomoc čate v zásahu.

(6) Zásah s použitím dýchacích prístrojov na záchranu ľudských životov sa môže začať bez záložnej čaty na základni, musia sa však urobiť opatrenia na čo najrýchlejšie zabezpečenie záložnej čaty.

(7) Pri postupe v banských dielach v prostredí s viditeľnosťou menšou ako 1 m musia byť banskí záchranári v čate medzi sebou spojení spojovacími lankami.

(8) Pri práci čaty v zásahu vrátane cesty, ak sa práca vykonáva v dýchacom prístroji, smie sa počítať so spotrebou vzduchu 80% z celkovej zásoby kyslíka alebo vzduchu, ktorú má banský záchranár k dispozícii. Zvyšok sa musí ponechať pre nepredvídané okolnosti. Rozhodnutie o návrate vydá čatár podľa stavu tlakomeru prístroja toho banského záchranára, ktorý má najmenší tlak vo fľaši.

(9) V prvých dvoch dňoch havárie smie byť banský záchranár vyslaný do zásahu v dvojhodinovom dýchacom prístroji alebo v dýchacom prístroji určenom na kratší čas zásahu, najviac trikrát za 24 hodín a do zásahu v štvorhodinovom dýchacom prístroji najviac dvakrát za 24 hodín. Medzi jednotlivými zásahmi musia mať na odpočinok aspoň jednohodinovú prestávku. V prípade nebezpečenstva z omeškania môže častejšie zásahy nariadiť vedúci banských záchranných zborov.

(10) V ďalších dňoch havárie, ako aj pri plánovaných nehavarijných zásahoch banských záchranárov v nedýchateľnom prostredí smie byť banský záchranár vyslaný do zásahu v dvojhodinovom dýchacom prístroji alebo v dýchacom prístroji určenom na kratší čas zásahu najviac dvakrát za 24 hodín a do zásahu v štvorhodinovom dýchacom prístroji najviac raz za 24 hodín. Po jednotlivých zásahoch sa musia zaradiť rovnako dlhé prestávky na odpočinok, ako bol čas zásahu. Banský záchranár môže takéto práce sústavne vykonávať len počas jedného mesiaca. Do ďalších zásahov smie nastúpiť až po uplynutí aspoň jedného mesiaca od posledného zásahu. Do plánovaných nehavarijných zásahov banských záchranárov v nedýchateľnom prostredí a do zásahov v ďalších dňoch havárie môžu byť vyslaní banskí záchranári, ktorí mali najmenej 8 hodín nepretržitý odpočinok.

(11) Plánované nehavarijné zásahy v banskom prostredí, v ktorom koncentrácia škodlivín nezodpovedá ustanoveniam osobitného predpisu,[10]) musí sa vopred ohlásiť obvodnému banskému úradu. Na zásah musí organizácia vypracovať príkaz, v ktorom určí potrebné opatrenia. Príkaz potvrdzuje vedúci príslušnej hlavnej alebo obvodnej banskej záchrannej stanice.

(12) Ak sa na zásahu zúčastnia členovia banského záchranného zboru štátnej banskej správy, sú povinní

a) do zásahu nastupovať s čatou banských záchranárov. Pracovník štátnej banskej správy sa nezapočítava do počtu banských záchranárov určeného pre čatu,

b) dodržiavať zásady určené zásahovým poriadkom banskej záchrannej stanice vykonávajúcej zásah.

§ 23
Doklady a záznamy

(1) Banská záchranná stanica je povinná viesť tieto doklady a záznamy:

a) knihu činnosť banského záchranného zboru,

b) kmeňové listy banských záchranárov,

c) lekárske vysvedčenia,

d) záznamy o skúškach dýchacích prístrojov,

e) záznamy o skúškach oživovacích prístrojov,

f) záznamy o skúškach masiek a ústeniek,

g) záznamy o skúškach prídavných ihiel pod masku,

h) záznamy o skúškach fliaš do dýchacích prístrojov a oživovacích prístrojov,

i) záznamy o skúškach vymadzovacích vložiek k dvojhodinovým pohlcovačom,

j) záznamy o kontrole pohlcovačov,

k) záznamy o skúškach kontrolných a skúšobných prístrojov,

l) záznamy o kontrole detektorov a indikátorov,

m) záznamy o sebazáchranných prístrojoch, ktoré patria do vybavenia banskej záchrannej stanice.

(2) Banská záchranná služba uschováva doklady uvedené v odseku 1 písm. a) 10 rokov, doklady uvedené v odseku 1 písm. b) 5 rokov od ukončenia činnosti banského záchranára v banskom záchrannom zbore a záznamy uvedené v odseku 1 písm. c) až m) jeden rok.

SIEDMA ČASŤ
ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 24
Osobitné oddiely banských záchranných zborov

Na záchranársku činnosť osobitných oddielov banských záchranných zborov (banských záchranárov potápačov, banských záchranárov na práce vo výškach a nad voľnou hĺbkou a pod.) sa vzťahuje táto vyhláška, ak osobitný predpis[11]) neustanovuje inak.

§ 25
Výnimky

Slovenský banský úrad môže povoliť výnimku z § 12 ods. 1 písm. a), § 14 ods. 5 a 6, § 15 ods. 4 a 5 a § 16 ods. 3. Žiadosť o povolenie výnimky sa musí doložiť vyjadrením príslušného orgánu Revolučného odborového hnutia.

§ 26
Zrušovacie ustanovenie

Zrušujú sa:

1. diel jedenásty Banská záchranná služba úpravy Slovenského banského úradu z 1. februára 1971 č. 10/1971, ktorou sa vydáva predpis o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o bezpečnosti prevádzky v organizáciách, pokiaľ podliehajú zákonu č. 41/1957 Zb. o využití nerastného bohatstva (banský zákon), (reg. v čiastke 12/1971 Zb.),
2. § 21 ods. 6 úpravy Slovenského banského úradu z 9. novembra 1983 č. 4200/1983 o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky v organizáciách, ktoré podliehajú štátnemu odbornému dozoru orgánov štátnej banskej správy podľa zákona Slovenskej národnej rady č. 41/1972 Zb. o organizácii a o rozšírení dozoru štátnej banskej správy, (reg. v čiastke 19/1984 Zb.),
3. úprava Slovenského banského úradu zo 7. júla 1986 č. 1311/1986 o banskej záchrannej službe pri vrtných a geofyzikálnych prácach a pri ťažbe, úprave a podzemnom uskladňovaní

kvapalných nerastov a plynov v prírodných horninových štruktúrach, (reg. v čiastke 20/1986 Zb.).

§ 27
Účinnosť

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. júlom 1988.

Predseda:

Ing. Baran CSc. v. r.

1) § 3 zákona SNR č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe.

2) § 40 ods. 3 písm. c) zákona SNR č. 51/1988 Zb.

3) Vyhláška Slovenského banského úradu č. 70/1988 Zb. o vybraných banských zariadeniach.

4) ČSN 07 8304 Kovové tlakové nádoby na dopravu plynov.

5) ČSN 07 8509 Farebné označenie kovových tlakových nádob na dopravu plynov na technické účely.

6) Smernice Ministerstva zdravotníctva SSR č. 17/1970 Vestníka MZ SSR o posudzovaní zdravotnej spôsobilosti na prácu (reg. v čiastke 24/1970 Zb.).

7) Vyhláška Ministerstva zdravotníctva SSR č. 79/1981 Zb. o zdravotníckych pracovníkoch a iných odborných pracovníkoch v zdravotníctve.

8) § 39 a 42 zákona SNR č. 51/1988 Zb.

9) § 2 ods. 1 a 2 vyhlášky Ústrednej správy spojov č. 111/1964 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o telekomunikáciách.

10) § 08 004 a § 08 054 úpravy Slovenského banského úradu z 1. februára 1971 č. 10/1971, ktorou sa vydáva predpis o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o bezpečnosti prevádzky v organizáciách, pokiaľ podliehajú zákonu č. 41/1957 Zb. o využití nerastného bohatstva (banský zákon), (reg. v čiastke 12/1971 Zb.).

11) Výnos Slovenského banského úradu z 18. mája 1987 č.511/1987 o úlohách a spôsobilosti banských záchranárov potápačov a organizácii banských záchranných staníc pri potápačskej činnosti (reg. v čiastke 17/1987 Zb.).

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.